

Centrum Dokumentacji Współczesnej Sztuki Sakralnej Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Działalność edukacyjna

W 2019 roku przypada jubileusz dziesięciolecia działalności Centrum Dokumentacji Współczesnej Sztuki Sakralnej, które zostało utworzone uchwałą Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 26 lutego 2009 roku jako jednostka o charakterze archiwalno-informacyjnym i naukowo-badawczym. Domeną działalności

(§ 7.2), podejmowanie prac badawczych (§ 6) oraz udostępnianie posiadanych zbiorów osobom prowadzącym badania z dziedziny związanej z działalnością ośrodka (§ 5.4, § 5.5).

Należy podkreślić, że jest to jedyna tego typu jednostka działająca w Polsce, która prowadząc własne prace badawcze, służy także pomocą badaczom z innych ośrodków naukowych z kraju i z zagranicy.

W ciągu dziesięciu lat działalności ośrodka pozyskano obiekty z zakresu: muzealiów (768 pozycji inwentarzowych) oraz archiwaliów (105 pozycji inwentarzowych obejmujących 1100 stron dokumentów, a także 565 drobnych szkiców i rysunków). Poza tym centrum posiada zbiory ikonograficzne, które pogrupowano w 66 zespołów tematycznych, obejmujących m.in. 695 fotografii. Powiększany sukcesywnie specjalistyczny księgozbiór CDWSzS liczy obecnie 2627 woluminów i 373 egzemplarze wydawnictw ciągłych. W zasobach bibliotecznych jednostki znajdują się publikacje z zakresu historii sztuki polskiej i światowej, zarówno monografie dotyczące architektury, malarstwa i rzeźby, jak też biografie artystów, książki o charakterze wspomnieniowym, odnoszące się do poszczególnych twórców, oraz albumy, specjalistyczne słowniki i katalogi wystaw.

Należy wspomnieć, że CDWSzS posiada w swych zbiorach m.in. unikatowe publikacje sprzed stu lub więcej lat oraz cenne naukowe wydawnictwa niskonakładowe ukazujące się w Polsce i za granicą, które w dużej mierze pochodzą z darów osób prywatnych.

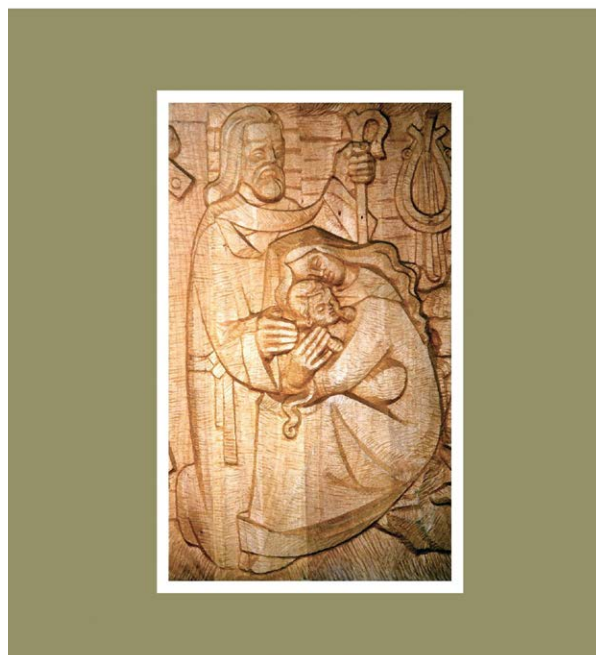
W ramach działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej ośrodek organizuje ogólnopolskie sympozja i konferencje naukowe, a także wystawy i spotkania z wybitnymi artystami. Jedną z form działalności edukacyjnej stanowi udostępnianie archiwaliów i specjalistycznych zbiorów bibliotecznych oraz wyników prac badawczych za pośrednictwem wydawnictw ośrodka. Należy do nich przede wszystkim rocznik „Sacrum et Decorum. Materiały i studia z historii sztuki sakralnej”, który ukazuje się od 2009 roku. Periodyk ten zyskał uznanie badaczy i dydaktyków, tak że bywa ujmowany wśród lektur zalecanych studentom na wielu kierunkach studiów humanistycznych w Polsce.

W ciągu dziesięcioletniej działalności centrum w ramach cyklu „Sztuka sakralna XIX–XXI wieku” zorganizowano 14 ogólnopolskich konferencji naukowych. Kilka spośród nich stanowiło podsumowanie projektów realizowanych przez rzeszowski ośrodek wraz z instytucjami

ROK XIII 2020

ISSN 1689-5010

**SACRUM
ET DECORUM**
MATERIAŁY I STUDIA Z HISTORII SZTUKI SAKRALNEJ
MATERIALS AND STUDIES ON THE HISTORY OF SACRED ART

Okładka rocznika „Sacrum et Decorum. Materiały i studia z historii sztuki sakralnej” 2020, R. XIII

ośrodka jest przede wszystkim sztuka sakralna i religijna XIX–XXI wieku oraz nurt metafizyczny w twórczości artystów współczesnych.

Cele i zadania centrum zostały określone szczegółowo w *Regulaminie*. Należą do nich m.in.: pozyskiwanie, archiwizacja i digitalizacja dokumentacji sztuki sakralnej ostatnich dwustu lat dotyczącej twórców, poszczególnych obiektów i ich zespołów, mecenasów i inwestorów (§ 5.1), sporządzanie dokumentacji fotograficznej i kart inwentarzowych (§ 5.2), gromadzenie informacji na temat prac naukowych i artykułów prasowych odnoszących się do współczesnej sztuki sakralnej (§ 5.3), tworzenie specjalistycznego księgozbioru

Wernisaż wystawy *Projekty i studia rzeźbiarskie Gustawa Zemły* z udziałem autora, 16.10.2014, Muzeum Diecezjalne w Rzeszowie. Wystawa zorganizowana przez CDWSzS we współpracy z Muzeum, fot. Dział Promocji Uniwersytetu Rzeszowskiego

historii sztuki KUL w Lublinie, UKSW w Warszawie, UPJ-PiI w Krakowie. Formuła konferencji miała zazwyczaj charakter otwarty, w związku z tym przebieg obrad mogli śledzić i uczestniczyć w dyskusjach także studenci oraz osoby zainteresowane spoza uczelni.

We współpracy przede wszystkim z Muzeum Diecezjalnym w Rzeszowie, ale też z tutejszym Biurem Wystaw Artystycznych zorganizowano 11 wystaw prezentujących dorobek nestorów polskiej plastyki (m.in. *Projekty i studia rzeźbiarskie Gustawa Zemły*), wybitnych twórców środowiska rzeszowskiego (m.in. *Wyrzucić Niewyraźalne. Stanisław Białogłowicz, Tadeusz Boruta, Tadeusz Wiktor*) i innych ośrodków (m.in. *Witraż krakowski. Od Wacława Taranczewskiego po Adama Brinckena*) oraz dzieła i materiały z zasobów CDWSzS (m.in. *Mistrzynie i uczennice. Zofia Baudouin de Courtenay i Barbara Pawłowska*).

Prócz możliwości osobistego kontaktu z autorami prac podczas wernisażu zainteresowani mogli uczestniczyć w organizowanych przez CDWSzS spotkaniach z wybitnymi twórcami sztuki sakralnej (m.in. Roman Kalarus, Wincenty Kućma, Marzanna Wróblewska) połączonych z autoprezentacją ich dorobku artystycznego.

Plany rzeszowskiego CDWSzS obejmują kontynuację dotychczasowych działań oraz rozpoczęcie kolejnych, m.in. usystematyzowanych prac nad katalogiem współczesnej sztuki sakralnej w Polsce czy też nawiązanie bliższych kontaktów z analogicznymi ośrodkami

zagranicznymi. W zakresie działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej planowane są też przedsięwzięcia o charakterze popularnonaukowym skierowane także do młodych adeptów historii sztuki i osób zainteresowanych historią i kulturą regionu.

Słowa klucze: Centrum Dokumentacji Współczesnej Sztuki Sakralnej, działalność edukacyjna

GRAŻYNA RYBA

The Center for the Documentation of Contemporary Religious Art at the College of Humanities of the University of Rzeszów: educational activity

Summary

The Center for the Documentation of Contemporary Religious Art is the only institution of this kind in Poland, which prepares a catalogue of contemporary religious art in Poland and gets in touch with analogous foreign centers. As regards educational and popularization activity, it carries out popular science projects directed among others to young graduates of art history and people interested in the history and culture of the region.

Key words: the Center for the Documentation of Contemporary Religious Art, educational activity